

Voorstel voor selectieadvies Kortrijk- Condédreef: waarderend onderzoek botanische macroresten

Selectieadvies

DATUM
AUTEUR

OKTOBER 2021
F. VERBRUGGEN

Colofon

Titel:

Voorstel voor selectieadvies Kortrijk-Condédreef: waarderend onderzoek botanische macroresten

Auteur: F. Verbrugen

Actorstatus: Senior KNA specialist archeobotanie

Opdrachtgever: Ruben Willaert nv

Projectcode opdrachtgever: KOME-21

Gemeente: Kortrijk

Plaats: Kortrijk

Toponiem: Condédreef

Projectcode Agentschap Onroerende Erfgoed: 2021D234

Coördinaten onderzoeksgebied: $X_{\min} = 76493$

$Y_{\min} = 186587$

$X_{\max} = 77452$

$Y_{\max} = 187253$

ISSN: 1568-2285

© BIAX Consult, Zaandam, 2021

Correspondentieadres:

BIAX Consult

Symon Spiersweg 7 D2

1506 RZ Zaandam

tel: 075 – 61 61 010

e-mail: verbruggen@biax.nl

www.biax.nl

1. Inleiding

In 2021 hebben archeologen van Ruben Willaert nv archeologisch onderzoek uitgevoerd aan de Condédreef te Kortrijk. Daarbij is onder andere een Romeins brandrestengraf (S8) aangetroffen met daarin verbrand bot, scherven, dakpan en munt.¹ Het brandrestengraf is aangetroffen op de flank van de Pottelberg in leemgrond onder een laagje colluvium. Dit spoor is bemonsterd voor onderzoek aan houtskool en botanische macroresten.

In eerste instantie is het macrorestenstaal geïnventariseerd om de geschiktheid voor vervolgonderzoek (analyse) te bepalen. Op basis van de concentratie, conserveringstoestand en informatiewaarde van de plantenresten zal worden bepaald of het staal bijdraagt aan het beantwoorden van de onderzoeksvragen, zoals gesteld in het Programma van Maatregelen. De resultaten van dit waarderend onderzoek zijn in dit rapport beschreven. Deze resultaten vormen de basis voor het voorstel voor selectieadvies van het staal.

2. Onderzoeksvragen

Het macrorestenonderzoek richt zich met name op het gebruik van gewassen bij het grafritueel en eventuele voedingsgewoonten door de Romeinse bewoners van het plangebied.

3. Methoden

Brandrestengraf S8 is aangetroffen in vlak 1 van werkput 1 (zie *figuur 1*). Het macrorestenstaal met vondstnummer VNR 170 is afkomstig uit kwadrant AC van dit spoor (zie *tabel 1*).

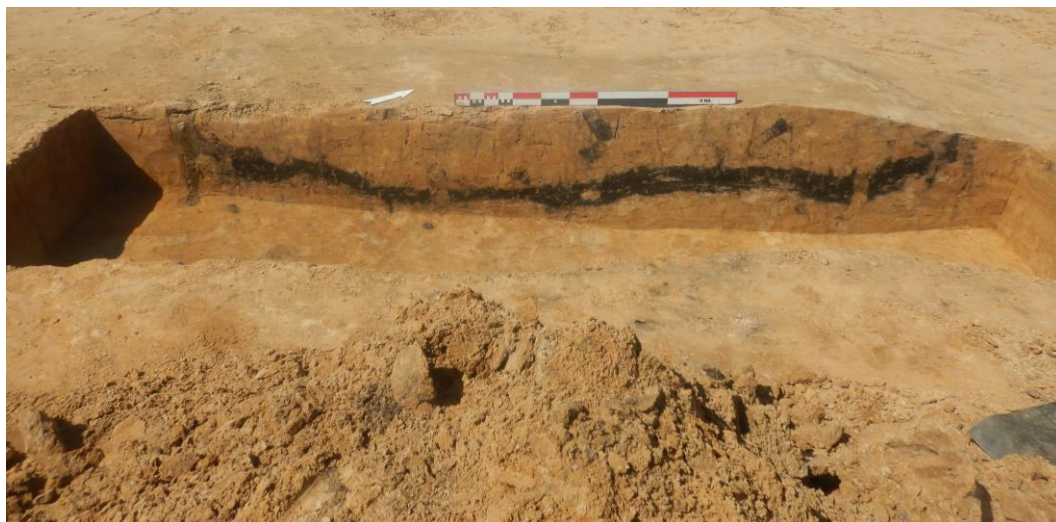
Tabel 1 Kortrijk-Condédreef, overzicht van het geïnventariseerde macrorestenstaal.

vnr	werkput	vlak	spoor	kwadrant	aard spoor	datering	volume (l)
170	1	1	8	AC	brandrestengraf	Romeins	0,5

Het macrorestenstaal is met leidingwater in het laboratorium van BIAx gezeefd over een serie zeven met maaswijdten van 4, 2, 1, 0,5 en 0,25 mm. De zeefresiduen zijn naar gelang het volume in hun geheel of steekproefsgewijs onderzocht met behulp van een opvallend-lichtmicroscop met een vergroting van maximaal 50 maal. Het inventariserend onderzoek aan botanische macroresten is uitgevoerd door de auteur conform de richtlijnen in de vigerende

¹ Persoonlijke mededeling B. Polfliet (per e-mail, 9 juni 2021).

KNA en het protocol Specialistisch onderzoek (4006). Hiermee wordt tevens voldaan aan de eisen zoals gesteld in de Code van Goede Praktijk.

Figuur 1 Kortrijk-Condédreef, in werkput 1 is brandrestengraf S8 aangetroffen (© Ruben Willaert nv).

4. Resultaten

De resultaten van de macrorestenwaardering worden hieronder besproken. De resultaten zijn weergegeven in *bijlage 1*. De informatie die aan de hand van de inventarisatie naar voren komt is slechts indicatief. Betrouwbare uitspraken kunnen pas worden gedaan aan de hand van een volledige analyse.

Macrorestentaal VNR 15 bevat slechts één fragment dat vermoedelijk afkomstig is van een verkoolde graankorrel. Het staal is dan ook niet geschikt voor vervolgonderzoek aan botanische macroresten. Wel bevat het staal grote hoeveelheden houtskool.

5. Voorstel voor selectieadvies

Op basis van het inventariserend onderzoek wordt het volgende selectieadvies voorgesteld (zie *tabel 2*).

Staal VNR 170 uit brandrestengraf S8 komt niet in aanmerking voor vervolgonderzoek van botanische macroresten en kan daarmee geen bijdrage leveren aan de beantwoording van de onderzoeksvragen.

Wel bevat het staal houtskoolfragmenten die gedetermineerd kunnen worden. Echter, uit dit spoor is reeds een anthracologisch staal genomen (VNR 194). Indien dit staal niet voldoende houtskoolfragmenten bevat voor een betrouwbare analyse, zouden ze in principe kunnen worden aangevuld met fragmenten uit VNR 170.

Tabel 2 Kortrijk-Condédreef, voorstel voor selectieadvies van het geïnventariseerde staal.

vnr	werkput	vlak	spoor	kwadrant	aard spoor	analyse
170	1	1	8	AC	brandrestengraf	nee

Bijlage 1 Kortrijk-Condédroef, resultaten van het inventariserend onderzoek aan botanische macroresten. Verklaring: o = onverkoold, v = verkoold, . = afwezig, + = 1-10 resten, ++ = 11-100 resten, +++ = >100 resten, ++++ = >1000 resten, U = uitstekend, G = goed, R = redelijk, M = matig, S = slecht.

vondstnummer	werkput	spoor
170	1	8
+?	.	1?
S	.	S
.	.	.
.	.	.
.	.	.
.	.	.
.	.	.
cultuur-/ gebruiks- gewassen		
wilde planten van		
N te determineren houtskool		
analyse		
+++	nee	